Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim
Tlf.: 94109461 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

Meldal kommune
postmottak@meldal.kommune.no

Trondheim, 12. juni 2016

Høringsuttalelse om kommunal planstrategi Meldal kommune

FNF er et samarbeidsnettverk for naturvern- og friluftsorganisasjoner på fylkesnivå. I Sør-Trøndelag er elleve organisasjoner tilknyttet FNF som til sammen har 33 000 medlemskap. Vi arbeider for å bevare natur og mulighetene å utøve friluftsliv, både i nærmiljøet og i villmark, i skogen og på fjellet.

Friluftsliv og folkehelse

Friluftsliv er en samling av aktiviteter med svært stor oppslutning, ni av ti sier at de er interessert i friluftsliv[1]. Friluftsliv skaper mye fysisk aktivitet og dermed bedre folkehelse, det er dessuten den gruppe av aktiviteter som størst potensial å nå ut til enda flere, i alle aldre fra barn til eldre. Spesielt friluftsliv i nærområdet er et viktig lavterskeltiltak som aktiviserer grupper som er lite fysisk aktive. To tredeler av befolkningen sier at om de skal bli mer aktive er det fysisk aktivitet i naturen de er interessert i å begynne med eller gjøre mer av[2].

Hvor viktige naturområdene er for folkehelsen og trivsel blir ofte glemt når man skal avklare arealsaker. De fleste er enige i at vi trenger mer friluftsliv for å kutte sykehusutgiftene, men når man diskuterer hvor et nytt boligfelt eller industriområde skal plasseres er det friluftslivets anlegg som man ofte tar først. Å kartlegge, bevare og opparbeide attraktive frilufts- og turområder er et av de viktigste folkehelsetiltakene. Det er ikke bare når friluftsområder forsvinner at det har en effekt på hvor mye vi går på tur, men når det kommer nye inngrep i et område blir opplevelsen redusert. Den reduserte opplevelsen kan gjøre at man ikke kommer seg ut like ofte, naturopplevelsen og rolige omgivelser er en av de viktigste motivasjonsfaktorene for å komme seg ut i naturen[3].

1TNS Gallup 2012

2Synnovate oktober 2010

3Synnovate 2009

Det er bra at planstrategien sier kommunen skal revidere *Plan for idrett og fysisk aktivitet.* Friluftsliv bør utgjøre en viktig del av denne. Friluftsliv bør også utgjøre en viktig komponent i Folkehelseplanen, men vi registrerer at den ikke skal revideres i denne perioden.

Kart og kartlegging

I planstrategien står det noe om nye kart. Strategiplanen bør understreke behovet for å kartlegge, bevare og utvikle turmulighetene i nærområdet. Dessverre ser vi også ofte at slike formuleringer i lite forpliktende planer ofte må vike for andre interesser. Vi minner derfor om at det ikke bare er viktig at man har en plan som sier at man skal bevare turområder, men at man også følger den. En rekke kommuner har allerede kartlagt sine friluftslivsområder, og disse må sikres med Friluftsloven og allemannsretten, samt eventuelt statlig sikring.

Naturverdier

Forvaltningaplanen for verneområdene skal ifølge planstrategien revideres. Det er viktig av å følge opp verneområder, med tiltak for vern, drift, skjøtsel og ivaretakelse av leveområder for det biologiske mangfoldet. Vi støtter opp om videre arbeid med dette.

Areal- og tettstedsutvikling

Kommuneplanens arealdel skal revideres. Nærturområder og grøntdrag/grønnkorridorer er viktige for å inspirere og lede befolkningen ut på tur, og videre til gode turområder. Bevaring av viktige natur- og friluftslivsområder er viktig, og må tydeliggjøres i planstrategien. Fortetting med kvalitet bør være et overordnet mål, og det bør utarbeides grønnplaner for flere tettsteder, slik som for Støren i 2015.

Det kommer ikke tydelig fram om kommunen har gjennomført en gjennomgang og ytterligere definering for bruken av de delene av kommunen som er definert som landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift i kommuneplanens arealdel. Planstrategien bør inneholde nettopp tiltak for å bedre sikre disse arealene. For eksempel kan hyttefelt i verste fall legge beslag på områder som er viktige for biologisk mangfold, og privatisere viktige friluftsområder. Vi mener at hytteutbygningen skal skje i tilknytning til eksisterende hyttefelt eller langs eksisterende helårsveier.

Vannforekomster og gruveforurensning

Det er bra at kommunen vil følge opp *Kommunedelplan for gruveforurensning* som ble vedtatt i 2014. Det bør imidlertid også stå i planstrategien om kommunens arbeid med øvrige vannforekomster, og om hvordan kommunen skal innfri krav om god økologisk tilstand etter vannforskriften og EUs vanndirektiv.

Bærekraft

Om flere skal ha en miljøvennlig livsstil må de miljøvennlige valgene være attraktive for personen som skal ta valget. Det er derfor viktig at planstrategien tar opp satsning på kollektivtrafikk, gang- og sykkelveier og at det skal være enkelt å leve miljøvennlig.

Det bør også stå noe om satsning på klima- og energivennlige løsninger. Blant annet bør det være mål om at den kommunale bygningsmassen skal ha god kvalitet, og at kommunen skal være energieffektiv. Kraftverk kommer ofte i konflikt med biologisk mangfold. Den mest miljøvennlige energien er derfor den som ikke blir brukt. ENØK-tiltak er ikke bare bra for naturen, for det skaper også lokale arbeidsplasser og sparer utgifter på sikt.

Medvirkning og samarbeid med FNF

Vi håper at kommunen benytter seg av FNF i sitt arbeid med natur og friluftsliv. FNF Sør-Trøndelag og naturvern- og friluftsorganisasjonene bidrar gjerne gjennom en reell og bred medvirkning, og ønsker å bli inkludert med videre i kommunens planprosesser. Vi tar gjerne mot henvendelser fra kommunen i saker og områder som også berører de tilknyttede organisasjonenes interesser (http://fnf-nett.no/7710). Vi deltar gjerne i informasjonsmøter kommunen arrangerer for befolkningen og interesserte parter i utviklingen av nye planer. Det er en fordel at disse er på kveldstid, da det øker mulighetene for at frivillige kan delta.

Samarbeid med naturvern- og friluftsorganisasjonene kan med fordel implementeres i kommunens planstrategien og kommende planer, heriblant FNFs strategiske rolle som felles kontaktpunkt.

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening og Trondheim Turmarsjforening.

Erik Brenna
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag